

september – október 2011

OECD V SKRATKE

Informačný dvojmesačník Stálej misie Slovenskej republiky pri OECD v Paríži

Číslo: 8 Ročník: 2

Vážení spolupracovníci a čitatelia,

dovoľte mi na úvod našej komunikácie vyjadriť nádej v efektívnu a produktívnu vzájomnú spoluprácu. Je potrebná, vzhľadom na to, že OECD je multisektorovou organizáciou. Slovensko na jej činnosti participuje prostredníctvom zapojenia jednotlivých ministerstiev a ostatných inštitúcií štátnej správy. Zapájame sa do práce viac ako 160 výborov a pracovných skupín. Berúc do úvahy expertné, inštitucionálne, finančné a kapacitné možnosti Slovenska, za kľúčové pre efektívne zaangažovanie Slovenskej republiky považujem stanovenie priorít nášho zamerania.

Trvalým úsilím Slovenskej republiky je koncentrovať ťažisko spolupráce s OECD na oblasti relevantné pre formulovanie a realizáciu politik potrebných pre udržateľný hospodársky rozvoj a zvyšovanie konkurenčnej schopnosti Slovenskej republiky. Konkrétne pôjde o snahu byť príspevkom pri hľadaní ciest k fišikálnej konsolidácii verejných financií a možnostiam pre vytváranie pracovných príležitostí, podpory budovania znalostnej ekonomiky (systému vzdelávania, zlepšovania podnikateľského prostredia, rozvíjania inovačnej kapacity), príspevku k budovaniu kapacity rozvojovej pomoci a zvyšovaniu energetickej bezpečnosti Slovenskej republiky (aktivitami v Medzinárodnej energetickej agentúre a Agentúre pre jadrovú energiu).

Prirodzene, plánujeme pokračovať v sledovaní agend, akými sú angažovanosť OECD v práci Skupiny G20, v projekte posilneného zaangažovania OECD a vo všetkých tzv. horizontálnych projektoch organizácie. Vzhľadom na priority Slovenska v arabských krajinách (predovšetkým oblasť spravovania vecí verejných), môže byť naša spoluangažovanosť s OECD v krajinách MENA užitočnou platformou pre výmenu informácií a skúseností o dianí v danom regióne. Z hľadiska naplnenia finančných záväzkov Slovenskej republiky voči Stálej misii SR pri OECD povinná zapájať sa do diskusie o financovaní organizácie a antcipovať jej finančné implikácie pre Slovenskú republiku. Zároveň chceme prispieť k efektívnejšiemu nastaveniu systému poskytovania dobrovoľných príspevkov Slovenska do rozpočtu OECD tak, aby spĺňali kritérium vykazovania príspevku v OECD a súčasne boli v súlade s našimi národnými prioritami.

Foto: OECD

OECD vnímam ako inšpiratívne zoskupenie rozvinutých krajín a Slovenská republika by mala mať schopnosť využívať členstvo v OECD ako svoju komparatívnu výhodu pri kultivovaní svojho hospodárskeho priestoru. Úspešnosť pôsobenia Slovenska v OECD by nemala byť meraná vymenovaním aktivít Slovenskej republiky na pôde OECD alebo aktivít samotnej organizácie, ale odkazmi na relevanciu týchto aktivít pre hospodársku politiku Slovenska. Komunikácia stálej misie so širšou ekonomickou komunitou bude zameraná na zdôrazňovanie potenciálu, ktorý OECD má, čím je pridaná hodnota a inšpirácia pri tvorbe a realizácii hospodárskych politik Slovenskej republiky.

Teším sa na našu spoluprácu.

Ingrid Brocková
veľvyslankyňa
a stála predstaviteľka SR pri OECD

Strategické priority a horizontálne projekty OECD

Rozvojová spolupráca	<p>Publikácia <i>Správa o rozvojovej spolupráci 2011 (Development Co-operation Report 2011)</i> vychádza každý rok pod patronátom predsedu Výboru pre rozvojovú pomoc (DAC). Tohtoročné vydanie, ktoré bolo oficiálne prezentované 4. októbra 2011, je špecifické vzhľadom na oslavy 50. výročia založenia organizácie a zároveň i 50. výročia založenia DAC-u. Z tohto dôvodu obsahuje príspevky významných a uznávaných svetových lídrov v oblasti rozvojovej spolupráce vrátane predsedu ministerky zahraničných vecí USA H. Clintonovej. Publikácia ponúka cenné reflexie, zhodnotenia a návrhy týkajúce sa celého spektra rozvojových záležitostí, od hodnotenia dosiahnutých úspechov/neúspechov rozvojovej spolupráce za posledných 50 rokov, cez ľudské práva, výzvy v životnom prostredí, rovnosť pohlaví, posilnenie postavenia domáceho obyvateľstva, až po budúce výzvy stojace pred medzinárodným rozvojovým spoločenstvom. Príloha publikácie obsahuje stručné dáta o oficiálnej rozvojovej pomoci jednotlivých bilaterálnych donorov, členoch i nečlenoch DAC-u, vrátane Slovenska. Bližšie informácie o publikácii sú dostupné na stránke www.oecd.org/dcd/dcr.</p>
Voda	<p>Medzi aktuálne horizontálne projekty OECD patrí i Horizontálny projekt o vode. V rámci neho sa 25. – 26. októbra 2011 konalo v Paríži Globálne fórum pre životné prostredie zamerané na problematiku vody „<i>Making Water Reform Happen</i>“. Cieľom globálneho fóra bolo identifikovanie výziev pri tvorbe a implementácii reforiem politík a stratégií v oblasti vodného hospodárstva, lepšie porozumenie ako môžu byť nápomocné integrované reformy v oblasti vodného hospodárstva implementované v špecifických kontextoch na základe všeobecne uznávaných princípov environmentálnych politík (napr. „znečisťovateľ platí“, odstraňovanie dotácií škodlivých pre životné prostredie). Fórum poskytlo priestor aj pre diskusiu a výmenu skúseností medzi rozvinutými a rozvojovými krajinami o aktuálnych a úspešných predchádzajúcich reformách v oblasti vodného hospodárstva a identifikovanie kľúčových faktorov pre ich úspech. Francúzsko prezentovalo pripravované 6. svetové fórum o vode (Marseille, 12. – 17. marec 2012). Najvýznamnejším rečníkom fóra bol Princ Oranžský, predseda Poradného výboru generálneho tajomníka OSN pre otázky vody a kanalizácie.</p> <p>Posledné globálne fórum OECD zamerané na vodu sa konalo v roku 2008. Viac sa dozviete na www.oecd.org/water.</p>
Znalostná ekonomika	<p>Globálne fórum pre znalostnú ekonomiku sa 12. - 13. septembra 2011 venovalo zlepšovaniu národných vedeckých a inovačných politík (možnosti maximalizácie výstupov, posilnenie výmeny znalostí medzi priemyslom a vedou a výskumom, podpora podnikania a využitie príležitostí pre zelené inovácie), vedy a inovácií v prospech inkluzívneho rastu (nové príležitosti v rozvojových a rýchlo sa rozvíjajúcich ekonomikách, aplikácia inovácií v prospech chudobných, posilnenie medzinárodnej spolupráce a zdieľanie inovácií). Viac informácií nájdete na www.oecd.org/knowledgeeconomy.</p>

Sektorové politiky

Ekonomika

V OECD sa 4. októbra uskutočnilo **ekonomické hodnotenie Českej republiky**. Hodnotiteľmi správy OECD boli **Slovensko** a **Rakúsko**, pričom **Slovenská republika hodnotila fiškálnu efektívnosť, dôchodkovú reformu a reformu zdravotníctva**. Česká republika prijala odporúčania OECD bez zásadných výhrad.

Slovensko podporilo odporúčanie OECD zamerané na **posilnenie fiškálneho rámca v Českej republike**. Ide hlavne o zahrnutie fiškálnych dopadov daňových výdavkov a budúcich záväzkov vyplývajúcich zo starnutia populácie. Tiež podporuje zavedenie fiškálneho pravidla do ústavy, pričom pravidlo by malo byť čo najjasnejšie formulované a s jednoznačnými sankciami. Ďalším aspektom je posilnenie fiškálnej disciplíny samospráv a štátnych podnikov. Slovenská republika tiež podporuje vznik nezávislej fiškálnej rady, ktorej hlavným cieľom by malo byť vyhodnocovanie fiškálnych dopadov nových zákonov či monitorovanie plnenia stanovených fiškálnych cieľov. Na margo efektivity verejných výdavkov Slovensko poukázalo na potenciál zlepšenia verejného obstarávania a zlepšenia v analyzovaní výdavkov cez výkonnostné ukazovatele (performance indicators). **Pri hodnotení dôchodkovej reformy** sa Slovensko stotožňuje s OECD, že dĺžka dôchodkového veku by sa mala predlžovať v závislosti od očakávanej dĺžky života. Upozornila, že zdôraznenie zásluhovosti v 1. pilieri bude mať rôzny vplyv na príjmové skupiny v dlhodobom horizonte. Na základe skúsenosti Slovenskej republiky je tiež dobré, ak pre sporiteľov existuje istá miera flexibility vo veci povinného zotrvania v 2. pilieri, ako napríklad v prípade plánovaných zmien v 1. pilieri v Slovenskej republike. Slovensko tiež zdôraznilo nevyhnutnosť dobrej finančnej regulácie, avšak pri zachovaní motivácie pre penzijné fondy (napr. poplatky v závislosti od výkonu, dlhodobé investovanie). V prípade 3. dobrovoľného piliera Slovenská republika podporila OECD v odporúčaní postupne zrušiť výhody pre sporiteľov poskytované štátom. **V oblasti zdravotníctva** Slovensko za hlavný nedostatok v českom zdravotníckom systéme považuje neefektívne vynakladanie prostriedkov, a preto sa plne stotožňuje s OECD. Opatrenia ako zverejňovanie všetkých zmlúv, generické preskripcie pre čo najväčší počet liekov či optimalizácia siete poskytovateľov služieb, alebo pokračovanie v e-health, sú pre racionalizáciu výdavkov nevyhnutné.

Na **Výbore pre finančné trhy OECD** **prezentovala svoj pohľad a návrhy riešenia k aktuálnej situácii na finančných trhoch a v eurozóne**. Aktuálna kríza je prepojením dlhovej krízy krajín s bankovou krízou, pričom banková kríza je podľa OECD ďaleko podstatnejšia a vážnejšia. Hlavným problémom je nedostatočná kapitálová primeranosť bánk a dopad volatility cien kolaterálov na hodnotu bankového portfólia, pričom otázka nestojí ako obmedzovať tieto cenové výkyvy, ale skúmať **PREČO** majú na banky taký dopad. Tu OECD vidí odpoveď, a sice, že investičné a retailové bankovníctvo v Európe nie sú oddelené, t.j. vysoká rizikovosť portfólia investičného bankovníctva sa priamo prejavuje na retailovom bankovníctve, čím sa banky ako celky dostávajú do problémov v čase krízy pod tlakom cenových výkyvov. Riziká pre banky vyplývajúce z finančných inovácií (sekuritizácia, finančné deriváty) v Európe sa teda dostatočne neodhadli. Európa by mala realizovať kredibilný plán prostredníctvom Európskeho fondu finančnej stability (EFSF). EFSF by mal mať mandát na skupovanie dlhopisov na sekundárnom trhu, resp. skupoval by problémové dlhopisy od Európskej centrálnej banky. Zároveň by mal vydávať garantované dlhopisy, ktoré by nahradili súčasné štátne dlhopisy v portfóliach bánk. Výšku potrebnej pomoci OECD odhaduje celkovo na 1 bilión €.

Generálny tajomník OECD A. Gurría **prezentoval 31. októbra 2011 stanovisko OECD k aktuálnemu ekonomickému daniu, v rámci ktorého predstavil headlinové ukazovatele krátkodobého ekonomického výhľadu pre Skupinu G20 a nevyhnutné návrhy opatrení v jednotlivých politikách na zlepšenie situácie**. Stanovisko OECD bolo zverejnené tesne pred začiatkom summitu G20 v Cannes, aby vyslalo signál lídrom G20, že v neistom ekonomickom výhľade je potrebné konať súčinne v záujme obnovenia dôvery na trhoch a podpory zdrojov dlhodobého ekonomického rastu.

	<p>Podľa OECD by mal hospodársky rast v budúcom roku v krajinách G20 dosiahnuť 3,8% a v roku 2013 4,6%. Celkové vyhliadky ekonomického rastu ťahá nadol predovšetkým vývoj vo vyspelých ekonomikách, a to v dôsledku turbulencií na finančných trhoch, oslabenej dôvery investorov i domácností a pretrvávajúcej nezamestnanosti. OECD očakáva hospodársky rast v eurozóne na úrovni 1,6% v tomto roku a len veľmi slabý rast na úrovni 0,3% v roku 2012. V roku 2013 by mala eurozóna rásť tempom na úrovni 1,5%. Prognózu charakterizuje obrovská neistota ohľadne vývoja v menovej únii. Východiskom prognóz je tzv. event-free scenár, ktorý predpokladá, že nedôjde k zmenám aktuálneho stavu, t.j. neimplementujú sa žiadne zásadné opatrenia na zlepšenie situácie. OECD sa stotožňuje so smerovaním rozhodnutí, ktoré boli prijaté na summite EÚ na riešenie dlhovej a bankovej krízy v eurozóne. Za kľúčové považuje ich dôslednú implementáciu.</p>
<p>Energetika</p>	<p>Veľkým úspechom slovenskej diplomacie sa skončilo 27. októbra 2011 zasadnutie Riadiaceho výboru Agentúry pre jadrovú energiu v Paríži. Za podpredsedníčku byra Riadiaceho výboru bola zvolená predsedníčka Úradu jadrovej dozoru Slovenskej republiky Marta Žiaková. Jej zvolenie do tejto významnej funkcie je ocenením jej odborných kvalít a aktívneho angažovania v činnosti agentúry. Slovenská republika sa stala členskou krajinou agentúry v roku 2002.</p> <p>Pod mottom „<i>Naša energetická budúcnosť: bezpečná, udržateľná a spoločná</i>“ zasadala 18. – 19. októbra 2011 v Paríži Riadiaca rada Medzinárodnej energetickej agentúry na ministerskej úrovni.</p> <p>Ministri kládli počas rokovaní dôraz na energetickú bezpečnosť, ekonomickú a environmentálnu udržateľnosť a zaangažovanie nečlenských krajín. Reagovali na udalosti uplynulého obdobia, a to na tzv. arabskú jar, Líbyjskú kolektívnu akciu, havárie v jadrovej elektrárni Fukušima-Daiči a ropnej plošiny Deepwater Horizon a pretrvávajúce vysoké ceny ropy. Aj keď dôraz bol tradične kladený na ropu, predovšetkým na núdzové reakcie na jej nedostatok, od zúčastnených krajín sa očakávali aj názory na komplexnejšiu energetickú bezpečnosť berúc do úvahy aj iné aspekty, akými sú napr. zemný plyn a bezpečnosť v oblasti elektriny. Ministerské zasadnutie potvrdilo stále nezastupiteľnú úlohu všetkých zdrojov energie v nadchádzajúcich desaťročiach. Fosílna palivá budú naďalej zohrávať významnú úlohu vrátane rozvoja ťažby uhlia, predovšetkým v rozvíjajúcich sa a rozvojových krajinách. Dopyt po rope bude naďalej rásť a závislosť na nej sa zvýši najviac v oblasti Ázie. Významnú úlohu môže v budúcom rozvoji energetického sektoru zohrať plyn, ktorého flexibilita a prienik na svetové trhy ho robia atraktívnym zdrojom energie. Dôležité miesto v energetickom mixe bude patriť naďalej jadrovej energetike. Ako zdroj čistej energie môže výrazným spôsobom prispieť k zabezpečeniu energetickej bezpečnosti a udržateľnosti. Z pohľadu Slovenska, ktoré vyrába 53 % elektrickej energie v jadrových elektrárnach, je konštatovanie významnej a stále nezastupiteľnej úlohy jadrovej energetiky v energetickom mixe v nasledujúcich desaťročiach veľmi dôležité. Vyspelé, ale aj rozvíjajúce sa krajiny sa budú stále vo väčšej miere sústreďovať na zvýšenie podielu obnoviteľných zdrojov energie a vývoju nízkouhlíkových technológií. V súčasnosti už existujú sľubné znaky prechodu, avšak veľký tlak na verejné financie v časoch hospodárskej krízy do značnej miery bráni výraznejšiemu pokroku v tejto oblasti. Dôležitú úlohu pri zabezpečovaní energetickej bezpečnosti bude zohrávať zvyšovanie energetickej efektívnosti.</p>
<p>Investície</p>	<p>Značná časť diskusie Investičného výboru, ktorý zasadal 4. – 6. októbra 2011, sa venovala prístupovému procesu Ruskej federácie. Podľa názoru Európskej komisie je reálny predpoklad vstupu Ruska do OECD počas Ministerského zasadnutia Rady v roku 2013. Podmienkou pre vstup Ruska do OECD je jeho prijatie do Svetovej obchodnej organizácie. Predpokladá sa, že sa tak stane počas 8. ministerskej konferencie Svetovej obchodnej organizácie. Najväčšie obavy z pohľadu EÚ boli vznesené najmä ohľadne úlohy štátu v ekonomike, keďže je oveľa vyššia ako je priemer v členských krajinách OECD. Rusko prezentovalo pripravenosť splniť všetky podmienky aplikácie Liberalizačných kódov OECD. Taktiež deklarovalo otvorenosť</p>

	<p>pre neobmedzený vstup priamych zahraničných investícií, zdôraznilo však potrebu chrániť ruský finančný systém, a to odôvodnenými reštrikciami prílevu a odlevu kapitálu, ktoré však nepresahujú rámec ochrany finančného systému zo strany EÚ voči tretím krajinám. Rovnako však delegáti Investičného výboru konštatovali, že papierovo deklarovaná konštruktívnosť a rýchly postup potrebných reforiem nie vždy korešpondujú s realitou.</p> <p>Hlavnými bodmi prístupových rozhovorov Kolumbie boli taktiež pripravenosť implementovať Liberalizačné kódy OECD, preskúmanie pozície vo vzťahu k aplikácii Smerníc OECD pre nadnárodné podniky, pripravenosť zriadiť národný kontaktný bod a preskúmanie investičnej politiky Kolumbie vo vzťahu k zahraničným investorom.</p> <p>V ďalšej časti sa diskusia venovala smerniciam OECD pre nadnárodné podniky, ktorých aktualizované znenie bolo prijaté počas Ministerského zasadnutia Rady OECD v máji tohto roku. Delegácie informovali o skúsenostiach s ich implementáciou, posilňovaním a zvyšovaním všeobecného povedomia. V decembri 2011 sa má v Paríži uskutočniť 9. globálne fórum OECD o medzinárodných investíciách www.oecd.org/investment/gfi.</p>
<p>Obchod</p>	<p>Klasifikácii krajín regiónu Subsaharskej Afriky (spolu 44 krajín) sa venovalo 26. – 27. októbra 2011 zasadnutie Pracovnej skupiny expertov OECD pre hodnotenie rizika krajín (Country Risk Experts). Výsledkom diskusie bolo zlepšenie ratingu Ghany a Cape Verde z kategórie 6 na úroveň 5 a Republiky Kongo zo 7 na 6. Madagaskaru sa zhoršil rating zo 6 na úroveň 7. Ďalšia diskusia bola venovaná možnosti získania lepšieho ratingu firmami z niektorých vybraných krajín (non-sovereign risk) ako je rating krajiny (sovereign risk), z ktorej pochádzajú. Celkový zoznam hodnotených krajín s priradeným schváleným ratingom možno nájsť na stránke OECD www.oecd.org/trade/xcred/arrangement/crc.</p>
<p>Pôdohospodárstvo</p>	<p>Na pôde Svetovej obchodnej organizácie v Ženeve zverejnila OECD 21. septembra 2011 Monitoring a hodnotenie poľnohospodárskych politík OECD 2011. V tohtoročnej rozšírenej verzii boli po prvýkrát hodnotené okrem členských štátov OECD aj vybrané nečlenské krajiny (Juhoafrická republika, Brazília, Čína, Rusko a Ukrajina), ktoré sú významnými hráčmi na svetových poľnohospodárskych trhoch. Podľa OECD neboli podpory do poľnohospodárstva v členských krajinách OECD nikdy také nízke ako v súčasnosti. V roku 2010 dosiahla výška podpôr (vyjadrených v PSE) v poľnohospodárstve v rámci krajín OECD 172 miliárd €, čo je 18% z celkovej úrovne poľnohospodárskych príjmov, pričom ide o najnižšiu úroveň od polovice 80. rokov, odkedy organizácia hodnotí vývoj poľnohospodárskych politík (od r. 1986). Celková podpora poľnohospodárskeho sektora vo vyjadrení ¹TSE predstavovala 269 miliárd €, čo je 0,9% HDP krajín OECD (v rokoch 1986 – 1987 to bolo 2,2% HDP a v rokoch 1995 – 1997 1,4% HDP), čo hovorí o dlhodobom klesajúcom trende podpôr do agrosektora. Podľa OECD „nastal čas na reformu podpôr v poľnohospodárstve“. Odporúča viac sa zamerať na dlhodobé opatrenia v záujme svetovej potravinovej ekonomiky, zvýšenie produktivity poľnohospodárstva, dlhodobej konkurencieschopnosti a trvalej udržateľnosti sektora. Vzhľadom na to, že volatilita poľnohospodárskych trhov zostáva vysoká a zmena klímy vyvoláva vážne obavy, je potrebné viac sa zamerať na výskum a inovácie, ako aj na vytvorenie efektívnych systémov riadenia rizika v poľnohospodárstve postavených hlavne na trhových opatreniach. Slovenská poľnohospodárska politika je hodnotená od roku 2001, pričom po našom vstupe do EÚ je hodnotenie slovenského poľnohospodárstva súčasťou kapitoly venovanej Spoločnej poľnohospodárskej politike EÚ.</p> <p>Oficiálna prezentácia publikácie OECD Hodnotenie reforiem poľnohospodárskych politík EÚ sa konala 5. októbra 2011 v Bruseli. Organizácia konštatuje celkový pokles podpôr v agrosektore EÚ za posledných 20 rokov. Oproti rokom 1986 – 1988 klesla výška podpôr z 39% PSE (ekvivalent produkčných subvencií) na aktuálnych 22% celkovej úrovne poľnohospodárskych príjmov (priemer krajín OECD dosahuje 18%). Tento pokles organizácia vysvetľuje vysokými cenami komodít, ako aj niekoľkonásobnými reformami Spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ v priebehu posledných 25 rokov.</p>

	<p>OECD v štúdiu upozorňuje na nerovnomernú distribúciu podpôr, keďže významnú časť platieb dostávajú príjemcovia, ktorí ich nevyhnutne nepotrebujú, t.j. veľké farmy, predovšetkým z EÚ – 15. OECD navrhuje lepšie zacielenie podpôr len na tých poľnohospodárov, ktorí to skutočne potrebujú a ktorých poľnohospodárska činnosť prispieva k dosiahnutiu zadaných politických cieľov. Zastropovanie platieb podľa OECD nie je riešením a môže viesť k zániku niektorých veľkých fariem. K diskriminačnému postaveniu nových členských krajín oproti EÚ – 15 na základe historického princípu sa však OECD nevyjadruje.</p> <p>OECD kladne hodnotí zvýšenie trhovej orientácie politik a správania farmárov a odporúča v tomto trende naďalej pokračovať. Za prevratné považuje nahradenie podpory trhovej ceny priamymi platbami na základe výmery alebo počtu zvierat a odpojenie väčšiny platieb od produkčných faktorov. Z hľadiska vplyvu poľnohospodárstva na životné prostredie OECD uznáva pokrok smerom k zvýšeniu environmentálnej výkonnosti poľnohospodárstva a oceňuje snahu Európskej komisie o zeleňšiu Spoločnú poľnohospodársku politiku. V záujme čeliť environmentálnym výzvam, ktoré majú vplyv na poľnohospodársky sektor, je však potrebné naďalej zvyšovať environmentálnu efektívnosť poľnohospodárskej politiky a jej koherentnosť s environmentálnymi politikami EÚ. V poľnohospodárstve by sa mal širšie implementovať aj princíp „znečisťovateľ platí“.</p> <p>Ďalšiu diskusiu o budúcej podobe Spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ po roku 2013 odporúča OECD stavať na politikách a predchádzajúcich reformách osvedčených z minulosti.</p>
<p>Vzdelávanie</p>	<p>OECD zverejnila 12. septembra 2011 významnú publikáciu v oblasti vzdelávania <i>Správa o stave vzdelanosti 2011</i>, ktorá porovnáva vzdelávacie systémy členských a vybraných nečlenských krajín OECD na základe kvantitatívnych indikátorov. Správa obsahuje súbor 29 komparatívnych indikátorov, ktoré poskytujú informácie o ľudských a finančných zdrojoch investovaných do vzdelávania, miery ich návratnosti, ako aj údaje o vývoji a fungovaní vzdelávacích systémov. Oproti predchádzajúcim vydaniam tohtoročné obsahuje nové indikátory, napr. indikátor vzťahu medzi sociálnym zázemím a vzdelávacími výsledkami žiakov, indikátor uplatnenia študentov odborných škôl a akademických programov na trhu práce, ďalej analýzu reforiem krajín OECD v oblasti poplatkov za štúdium alebo napr. indikátor zodpovednosti škôl. Po prvýkrát sú súčasťou štatistík aj údaje za krajiny G20, ktoré sa nezúčastňujú na práci Pracovnej skupiny OECD pre indikátory (INES), menovite Argentína, Čína, India, Indonézia, Saudská Arábia a Juhoafrická republika.</p> <p>Správa opätovne zdôrazňuje dôležitosť vzdelania, najmä terciárneho, ako prevencie pred nezamestnanosťou, čo potvrdzujú štatistiky o miere nezamestnanosti obyvateľstva v členení podľa dosiahnutého stupňa vzdelania. V roku 2009 dosiahla miera nezamestnanosti u absolventov univerzít v krajinách OECD 4,4%, zatiaľ čo u osôb s nižším sekundárnym vzdelaním až 11,5%. Alarmujúcou je miera nezamestnanosti mladých ľudí, ktorí predstavujú skupinu na trhu práce najviac zasiahnutú hospodárskou krízou. Ich miera nezamestnanosti dosahuje v súčasnosti v priestore OECD 17%. Správa poukazuje na potenciál vyššieho stupňa vzdelania zvyšovať šance na uplatnenie na trhu práce aj v čase nepriaznivého hospodárskeho vývoja. Preto by mali vlády jednoznačne preferovať investície do vzdelávania, ktoré sú z dlhodobého hľadiska prínosom nielen pre jednotlivca (vyššie príjmy, lepšie pracovné uplatnenie, nižšie riziko nezamestnanosti a i.), ale aj pre celú spoločnosť v podobe nižšej nezamestnanosti, nižšieho objemu verejných výdavkov potrebných na podporu nezamestnaných, vyšších daňových príjmov a príspevkov sociálneho zabezpečenia po vstupe absolventov na trh práce. Bližšie informácie je možné získať na stránke www.oecd.org/edu/eag2011.</p> <p>Slovensko sa v poradí ako 24. krajina OECD rozhodlo zúčastniť druhej fázy programu TALIS (Teaching and Learning International Survey), ktorý je zameraný na medzinárodné hodnotenie pracovných podmienok učiteľov a podmienok pre vyučovanie v školských zariadeniach na úrovni nižšieho sekundárneho vzdelávania (ISCED 2). Hlavný prínos programu spočíva v pochopení faktorov</p>

	<p>vplývajúcich na prácu učiteľov, príležitosti porovnať stav v tejto oblasti v participujúcich krajinách a získať chýbajúce informácie a indikátory o vzdelávacích systémoch dôležité pre kompetentné rozhodnutia v politikách vzdelávania. Slovenská republika sa zúčastnila aj prvej fázy programu, ktorá prebehla v rokoch 2006 – 2008 v 24 krajinách (z toho 17 krajín OECD). V roku 2009 boli prezentované prvé výsledky uvedenej štúdie, v ktorých Slovensko dobre obstálo napr. v hodnotení učiteľov zo strany ich nadriadených na rozdiel od mnohých krajín OECD, ktoré nemajú vybudovaný dostatočný systém hodnotenia učiteľov. Naopak, situácia je nepriaznivá v celoživotnom vzdelávaní učiteľov, kde až 25% z nich neabsolvovalo žiadnu formu ďalšieho vzdelávania v ostatných 18 mesiacoch.</p> <p>Nový cyklus TALIS-u (skrátene TALIS 2013) pokryje dve hlavné dimenzie, a to informácie o učiteľoch, ich profesionálnom prostredí a podmienkach vyučovania a efektívnosť škôl a učiteľov – pedagogický aspekt práce učiteľa.</p>
<p>Zamestnanosť</p>	<p>OECD prezentovala 15. septembra 2011 svoju vľajkovú publikáciu v oblasti zamestnanosti Výhľad zamestnanosti 2011, ktorá poskytuje údaje o vývoji na trhoch práce členských i nečlenských krajín OECD. Tohtoročné vydanie obsahuje štyri kapitoly. Prvá z nich podáva prehľad vývoja stavu nezamestnanosti počas recesie v rokoch 2008 – 2009 a na začiatku hospodárskej obnovy s dôrazom na dlhodobú nezamestnanosť. Druhá skúma systémy sociálnej ochrany v deviatich rozvíjajúcich sa krajinách a ich vplyv na pracovné trhy. Vplyv volatility trhu práce na fluktuácie individuálnych príjmov a príjmov domácností je témou tretej kapitoly. Posledná kapitola pojednáva o probléme nesúlady medzi kvalifikáciami zamestnancov s kvalifikáciami vyžadovanými na ich pracovné miesta.</p> <p>Správa označuje vysokú nezamestnanosť za najväčšiu výzvu pri obnove udržateľného hospodárskeho rastu. OECD konštatuje oslabenie pozitívneho trendu vývoja nezamestnanosti na pracovných trhoch členských krajín. Boj s pretrvávajúcou nezamestnanosťou, zvyšovanie pracovných príležitostí a zabezpečenie adekvátnych sociálnych sietí by sa tak mali stať najvyššou politickou prioritou. Krajiny s obmedzenými verejnými zdrojmi by sa mali zamerať na nákladovo efektívne opatrenia a mali by byť zacielené na najzraniteľnejšie osoby na trhu práce, napr. na mladých ľudí, ktorých miera nezamestnanosti je viac ako dvojnásobne vyššia ako u dospelých osôb. Z analýz OECD vyplýva, že ťažkosti s uplatnením na trhu práce sú menšie napr. u mladých ľudí s kvalitným predškolským vzdelaním a výchovou. Kvalitné vzdelávanie pre mladých ľudí by malo byť spojené aj so zabezpečením schopnosti škôl odovzdať také vedomosti a zručnosti, ktoré sú žiadané na trhu práce. Druhú zraniteľnú skupinu na trhu práce tvoria dlhodobo nezamestnaní, ktorých počet sa v ostatných mesiacoch zvýšil v dvoch tretinách krajín OECD, najvýraznejšie v Španielsku, Írsku a USA. Organizácia odporúča zachovať opatrenia na podporu príjmu týchto osôb a podmieniť aktívne opatrenia na trhu práce ich aktívnym prístupom k hľadaniu zamestnania. Bližšie informácie o publikácii možno nájsť na stránke www.oecd.org/employment/outlook.</p>
<p>Životné prostredie</p>	<p>Okrem tradičného Globálneho fóra pre zmenu klímy a mimoriadneho Globálneho fóra o vode, o ktorom sme vás informovali v časti Horizontálne projekty, sa v priebehu dvoch mesiacov konalo v OECD aj tretie Globálne fórum pre životné prostredie, zamerané na Environmentálny výhľad do roku 2050 (Environmental Outlook 2050), a to 3. – 4. októbra 2011. OECD v pripravovanom výhľade predstaví svoje predikcie v rámci sociálno-ekonomickej kapitoly zameranej predovšetkým na demografické trendy a tlak ekonomických aktivít na životné prostredie (využívanie energií a pôdy). Ďalšími špeciálnymi kapitolami budú zmena klímy, biodiverzita, sladká voda, zdravie a životné prostredie. Spolu so Stratégiou zeleného rastu pre rozvojové krajiny predstavuje Výhľad jeden z hlavných príspevkov OECD na Konferenciu OSN pre trvalo udržateľný rozvoj Rio+20 (jún 2012). Predtým bude koncom marca 2012 oficiálne prezentovaný na zasadnutí Výboru OECD pre environmentálnu politiku (EPOC) na ministerskej úrovni. Posledný výhľad OECD predikoval vývin v oblasti životného prostredia do roku 2030 a vyšiel v roku 2008.</p>

Vonkajšie vzťahy

Rusko referovalo o svojom pokroku v **prístupovom procese do OECD**. Členské krajiny OECD o tom prišiel do Paríža 19. októbra 2011 informovať štátny tajomník Ministerstva hospodárstva Ruskej federácie. Zdôraznil, že blížiacie sa voľby v Rusku (marec 2012) by nemali zásadným spôsobom ovplyvniť negociačný proces. Ruská strana si je vedomá stále existujúcich rezerv, štátny tajomník však vyjadril presvedčenie, že po úspešnom ukončení prístupových rokovaní Ruska do Svetovej obchodnej organizácie sa jeho krajina bude plne koncentrovať na prístupový proces do OECD. Zo strany členských krajín bola Rusku vyjadrená plná podpora s tým, že časový rámec prístupových rokovaní má plne v rukách ruská strana.

Prvé demokratické voľby v regióne MENA po „arabskej jari“, ktoré sa konali 24. októbra 2011 v Tunisku, **potvrdili správnosť rozhodnutia OECD venovať zvýšenú pozornosť tomuto regiónu**. Krajiny regiónu očakávajú od OECD pomoc v oblasti budovania podnikateľského prostredia a pri budovaní nových inštitúcií. Program MENA je postavený výlučne na dobrovoľných príspevkoch, pričom medzi najväčších prispievateľov patria Japonsko, USA, Kanada, Turecko, Belgicko a Nórsko.

Iné aktivity OECD

Na tradičnom **Parlamentnom seminári**, ktorí sa uskutočnil v sídle OECD v Paríži 10. októbra 2011, zastupoval Slovenskú republiku poslanec NR SR M. Kondrôt. Vzhľadom na pretrvávajúcu hospodársku a finančnú krízu bolo stretnutie poslancov venované vysoko aktuálnej téme – sociálnej dimenzii dopadov krízy s osobitým dôrazom na problémy zamestnanosti, merania blahobytu spoločnosti a vzdelávania.

V Kodani sa 12. – 13. októbra 2011 konalo **prvé Globálne fórum pre zelený rast** (Global Green Growth Forum – tzv. **3GF**). Na čelo tejto novej iniciatívy sa postavila nová dánska premiérka H. Thorningová-Schmidtová, ktorej vláda sa aktívne prihlásila k filozofii zeleného rastu a spúšťa „zelenú revolúciu“. Závery 3GF prispievajú do negociačných procesov v rámci Skupiny G20, COP 17, Konferencie OSN pre trvalo udržateľný rozvoj Rio+20 a ďalších. 3GF je globálne verejno-súkromné partnerstvo inšpirované Stratégiou zeleného rastu OECD zamerané na diskusie o nových možnostiach smerovania k ekonomickému rastu so zohľadnením environmentálnych aspektov. Je to spoločná iniciatíva Dánska a Južnej Kórey, ku ktorým sa pridalo Mexiko. Viac informácií nájdete na www.globalgreengrowthforum.org.

Iné aktivity SR pod hlavičkou OECD

Minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR Zs. Simon otvoril seminár Centra výskumu živočíšnej výroby „**OECD monitoring podpôr agrosektora, konkurencieschopnosť SR**“ podporený v rámci mechanizmu spoločných projektov SR – OECD v roku 2011. OECD na seminári zastupoval expert Direktoriátu pre obchod a poľnohospodárstvo V. Vojtěch. Cieľom seminára bola diskusia o postavení a konkurencieschopnosti živočíšnej výroby Slovenska z pohľadu porovnania úrovne a štruktúry podpory poľnohospodárstva u nás a v EÚ, ostatných krajinách OECD a vybraných nečlenských krajinách (Brazília, Čína, JAR, Rusko a Ukrajina). Medzi analyzované problematiky patrila i potreba inovácií a výskumu pre zvýšenie konkurencieschopnosti nášho agrosektora. Odborný seminár sa konal v čase, keď sa v Bruseli rozhoduje o budúcnosti Spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ po roku 2013, ako aj o nastavení budúceho viacročného finančného rámca do roku 2020. OECD sleduje a hodnotí vývoj poľnohospodárskych politík svojich členských štátov od roku 1986. Základným porovnávacím meradlom sú medzinárodne uznávané ukazovatele podpory poľnohospodárstva vyvinuté práve OECD. Slovenskú poľnohospodársku politiku organizácia hodnotí od roku 2001, pričom po vstupe Slovenska do EÚ v roku 2004 je slovenský agrosektor hodnotený v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ.

SR – 10 rokov v OECD

V roku 2010 uplynulo od vstupu Slovenskej republiky do OECD presne desať rokov.

Ako sme v predchádzajúcich číslach dvojmesačníka informovali, toto výročie si pripomíname krátkou retrospektívou najdôležitejších míľnikov nášho členstva v organizácii od nášho vstupu až po súčasnosť.

Šiesta a zároveň posledná retrospektíva nášho členstva v OECD – rok 2010

V tejto súvislosti pripomíname udalosti:

- *Júl 2010* – Slovensko bolo jednou z hodnotiacich krajín Ekonomického prehľadu Portugalska,
- *25.septembra – 5. októbra* – sa konala hlavná misia OECD k Hodnoteniu environmentálnej výkonnosti Slovenskej republiky,
- *2. novembra* – sa v Bratislave uskutočnila prezentácia publikácie OECD „*Investment Reform Index*“,
- *22. – 26. novembra* – prebehla expertná misia IEA na Slovensku v rámci prípravy Hĺbkového energetického prehľadu Slovenskej republiky,
- *25. novembra* – sa konala návšteva generálneho tajomníka OECD A. Gurríu v Bratislave, počas ktorej sa stretol s prezidentom I. Gašparovičom, predsedom parlamentu R. Sulíkom, predsedníčkou vlády I. Radičovou a ministrami M. Dzurindom a I. Miklošom, otvoril medzinárodnú konferenciu pri príležitosti 10. výročia vstupu Slovenska do OECD a prezentoval najnovší Ekonomický prehľad Slovenskej republiky,
- *29. – 30. novembra* – sa uskutočnila misia zástupcov IEA k hodnoteniu núdzovej pripravenosti Slovenskej republiky v oblasti ropy a zemného plynu,
- *29. novembra – 3. decembra* – sa na Slovensku konala hodnotiacia misia OECD pre rozvojovú pomoc v rámci hodnotenia systému rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky,
- *14. decembra* – uplynulo 10 rokov od uloženia ratifikačných listín o prístupí Slovenskej republiky k Dohovoru OECD u depozitára (Francúzska republika),
- *15. decembra* – Slovensko prestalo byť členom Kódexu OECD pre skúšanie poľnohospodárskych a lesných traktorov (o vystúpení sme požiadali v roku 2009),
- Slovensko schválilo novelu Trestného zákona, kde bola zavedená zodpovednosť právnických osôb, čím sme si splnili záväzok voči OECD,
- Slovensko sa zapojilo do realizácie štúdie uskutočniteľnosti programu AHELO zameraného na priame meranie vzdelávacích výsledkov študentov terciárneho vzdelávania a ich porovnanie na medzinárodnej úrovni.

Dávame do pozornosti

na mesiace január a február 2012:

12. – 13. januára	- Mexiko City, inauguračná konferencia ² Green Growth Knowledge Platform
18. – 20. januára	- Paríž, hodnotenie environmentálnej výkonnosti Slovenska – Slovensko je hodnotiacia krajina (kapitola Príroda)
19. januára	- Paríž, Rozvojová Rada OECD
23. – 24. januára	- Oslo, Okrúhly stôl na vysokej úrovni na tému predškolského vzdelávania a starostlivosti
16. -17. februára	- Paríž, Globálne fórum pre hospodársku súťaž

Krátky slovník pojmov OECD

¹**TSE (Total Support Estimate)** – tzv. **ekvivalent celkových subvencií** – je medzinárodne uznávaný ukazovateľ vyvinutý OECD. Ide o súčet podpory pre poľnohospodárstvo ako celok, kombinujúci ekvivalent produkčných subvencií (PSE) a ekvivalent spotrebiteľských subvencií (CSE) s podporami všeobecných služieb v poľnohospodárstve (veda a výskum, infraštruktúra, inšpekčné systémy, marketing a propagácia).

²**Green Growth Knowledge Platform (GGKP)** – je spoločná iniciatíva OECD, Environmentálneho programu OSN (UNEP), Svetovej banky a Globálneho inštitútu pre zelený rast (GGGI) v záujme koordinovania, tvorby a rozširovania vedomostí o problematike zeleného rastu a zelenej ekonomiky (UNEP používa termín zelená ekonomika). Inauguračná konferencia GGKP sa bude konať v januári 2012 v Mexiko City.

Pozn.: Vysvetlenie niektorých ďalších základných termínov a skratiek používaných v OECD nájdete na internetovej stránke našej stálej misie v časti „Krátky slovník pojmov OECD“ (www.oecdparis.mfa.sk)

Autorský tím – kolektív stálej misie:

*Ingrid Brocková, veľvyslankyňa, Iveta Hricová, Peter Lach, Martin Líner, Martina Kobilicová,
Marcela Hanusová, Kristína Gendová Ruzsíková*

Edičné spracovanie: Kristína Gendová Ruzsíková

*nepredajné, distribuované elektronicky
(uzávierka aktuálneho čísla – 17.11.2011)*

Kontakt: Stála misia Slovenskej republiky pri OECD

Tel: 0033 1 56 26 50 90

oecd.paris@mzv.sk

www.oecdparis.mfa.sk

www.oecd.org

Členské krajiny OECD: Austrália, Belgicko, Česká republika, Čile, Dánsko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Island, Izrael, Írsko, Japonsko, Južná Kórea, Kanada, Luxembursko, Maďarsko, Mexiko, Nemecko, Nový Zéland, Nórsko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Slovensko, Slovinsko, Spojené kráľovstvo, Španielsko, Švajčiarsko, Švédsko, Taliansko, Turecko, USA.